

3. mart 2016. godine

IMT otišao u stečaj - dokaz da rešenje postoji

Još uvek 55.000 radnika radi u 250 preduzeća sa nerešenim statusom, a da može drugačije primer je IMT, kaže ekonomista Vladimir Vučković.

Vučković koji je član Fiskalnog saveta kaže da se praktično zna da se odustalo od stečaja nekih preduzeća kao što su ona na KiM, zatim 10 banja, a postoji, kako kaže i nekoliko preduzeća koja nisu privatizovana, a nije im ni pokrenut stečaj.

"S druge strane, guranje giganata u stečaj kao što je IMT, IMR, 14. oktobar, Fabrika vagona, "Petoletka" - mogu da posluže kao primer da se nešto može rešiti i da je moguće doneti čvrstu odluku i za osetljiva preduzeća i bez nekih velikih socijalnih davanja", rekao je Vučković.

Vučković ističe da i neke odluke kada je reč o sudbini preduzeća nisu odgovarajuće kao što je pripajanje javnim preduzećima, jer kako je istakao, nije rešenje da se veštački održavaju preduzeća u životu koja i

dalje ostaju na teretu javnih finansija.

"Postavlja se pitanje da li su potrebna ta preduzeća, šta će biti sa radnicima, da li će njihove plate pratiti one u kompaniji kojoj su pripojeni? Vidimo da ovim status tih preduzeća nije rešen, čak šta više", rekao je on.

Prema njegovim rečima, nije dobro ni što se Unapred pripremljeni plan reorganizacije (UPPR) koristi kao skriveno rešenje umesto stečaja kako bi preduzeće izašlo čistije. Ističe i da *nije bilo dovoljno jakih argumenata da se banje ne privatizuju.*

"Može da se dozvoli privatizacija banja, a da se potraživanja PIO fonda reše sa državom preko drugih davanja", kaže.

On je podsetio i da će uskoro biti aktivirana državna garancija za RTB Bor za šta sredstva nisu bila planirana budžetom za ovu godinu.

"Jedna godina ne može da bude izgovor za tolerisanje decenijskih problema. To što je cena bakra niska ne znači da se nije mogao praviti dugoročniji plan", rekao je Vučković.

On dodaje da je problem i sa velikim gigantima kao što je FAP za koji nisu poznati planovi, ali i za slična preduzeća za kojih nema ozbiljno zainteresovanih investitora, a prave se veliki gubici.

"Železara će morati da računa na nova sredstva. Međutim prema propisima EU, država tu više ne može da interveniše, što mislimo da je dobro, pa da vidimo da li će se privatizovati i šta će na kraju biti", kaže Vučković i dodaje da se malo govori o na primer, SIMPU i Lasti, ali da svuda ima problema.

Siva ekonomija zavadila Fiskalni savet i NALED

Da je siva ekonomija jedan od najvećih problema srpske privrede nije novost, ali su po malo neočekivano izbila neslaganja o planu za njeno smanjenje.

Tim pre što je nedavno usvojen Akcioni plan vlade za njeno suzbijanje, što bi trebalo da bude pretpostavka da su usaglašeni načini za to i da je sada samo potrebno da se ekrene u akciju.

Danas je, međutim, javnost na dva odvojena medijska događaja saznala za oprečne stavove i brojne primedbe autora plana i državnog regulatornog tela - Fiskalnog saveta.

Autori, sa svoje strane, tvrde da bi sivu ekonomiju koja čini 30,1 odsto BDP-a Srbije trebalo da suzbije upravo taj dokumen, dok Fiskalni savet ocenjuje da plan nije dobar i da je njegova primena na terenu pokazala da stvara dodatne i neopravdane troškove.

Akcionim planom za suzbijanje sive ekonomije predviđeno je da njen udeo treba svesti u naredne dve godine na 26,7 odsto BDP-a, poručuju autori plana i navode da je njime predviđena borba sistemskim rešenjima, ne ad hoc merama, prenosi Tanjug.

Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije i Akcioni plan koji ga prati, a koji je Vlada Srbije zajedno sa NALED-om i USAID-om koncipirala, prvi su organizovani i koordinisani sistemski korak na nivou naše ekonomije u smislu borbe protiv sive ekonomije i koji imaju punu podršku Privredne komore Beograda, kažu oni.

"Kroz Akcioni plan, planirano je i smanjenje fiskalnih i parafiskalnih nameta, u smislu relaksacije okruženja za poslovanje, ali je neophodno da sve to bude praćeno jačanjem svesti i motivacije za poštovanje propisa i za legalno poslovanje", istakla je rukovodilac Centra za ekonomsku politiku pri Privrednoj komori Beograda, Jelena Ivanković.

Prema njenim rečima, plan ima i podršku Privredne komore čiji je zadatak širenje prednosti legalnog poslovanja.

Međutim, članovi Fiskalnog saveta su na današnjoj konferenciji za medije ocenili ovaj plan kao negativan i izrazili veliku rezervu po pitanju njegovog dometa.

Njima je čudno i što je na izradi strategije učestvovao NALED, organizacija koja zastupa privatni interes.

"NALED zastupa privatni sektor, nema ekspertizu za izradu ovakvog plana, odnosno to nije u skladu sa međunarodnom praksom", reko je član Fiskalnog saveta Nikola Altiparkmakov koji ističe da u donošenju jedne takve ekspertize mora biti zastupljen javni interes.

On objašnjava da iskustva drugih pokazuju da je ključna izgradnja snažne Poreske uprave, a u našoj strategiji se predlaže zajednička odgovornost većeg broja državnih ustanova. Prema njegovim rečima, borba protiv sive ekonomije u narednim godinama zavisiće od sistemskih rešenja i izgradnji adekvatnih institucionalnih sistema, pre svega Poreske uprave.

To je, kazao je, jedna od retkih institucija, koja u poređenju sa institucijama u drugim zemljama, ima manjak zaposlenih, a i zarade su nekonkurentne u odnosu na privatni sektor.

"Plata direktora je uporediva sa platom mlađeg savetnika u kompanijama koje se bave poreskim konsaltingom", rekao je on. Prema njegovim rečima, bilo je materijalnih propusta u donošenju strategije kod onlajn fiskalizacije.

Kao jedan od problema, on je naveo to što se u planu potcenjuju troškovi.

"Nabavka računara, softver za Poresku upravu od 50 miliona dinara, a nema troška za hardver, iako je jasno da takva baza podataka zahteva i skup hardver, štampači... ti uređaji se i kvare, troškovi za popravke... Ali mislim da je najproblematičnije to što se smatra da će onlajn fiskalizacija povećati naplatu PDV"

za preko 20 milijardi dinara, što je više od 0,5 odsto BDP-a, koliko smo uštedeli od smanjenja penzija", rekao je on.

Ističe i da neke računice nisu bile tačne.

„Mi smo gledali na primeru Hrvatske kakav efekat je doneo sličan plan i nismo ga videli. Takođe, pitali smo NALED, nismo dobili odgovor. A studija isplativosti nije objavljena kada i strategija. Tako da ni građani me znaju kakav efekat daje onlajn fiskalizacija", rekao je član Fiskalnog saveta.

Fiskalni savet poručuje i da misle da je neadekvatno opterećivati poreske obveznike nečim bez jasne i javne strategije.

Oni takođe ističu značaj terenske kontrole za koju tvrde da nema alternativu.

Trku optšina u podnošenju fiskalnih računa onlajn vide samo kao oblik marketinga.

"Problematična preduzeća odavno izgubila poziciju"

Preduzeća u restrukturiranju, a koja su na listi zaštićenih, veliki su problem za Vladu, jer je većina njih odavno izgubila svoju poziciju na tržištu.

To je izjavio predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović.

Vlahović je novinarima na konferenciji na kojoj je najavljen Biznis forum koji će se od 8. do 10. marta održati na Kopaoniku, kazao da za veliki broj tih preduzeća koja su do 31. maja pod zaštitom države od naplate poverilaca, neće biti uopšte interesovanje.

"Cenim napore koje Vlada Srbije ulaže ne bi li ovi problemi bili rešeni, ali se doni ne mogu, na žalost, rešiti preko noći. Ta preduzeća, odnosno većina njih su odavno izgubila svoju poziciju na tržištu, a neka se nalaze u onim granama u kojima tekući trendovi ne idu baš na ruku", kazao je Vlahović.

On je naglasio da je završetak procesa restrukturiranja preduzeća jedna od reformskih mera koje se moraju realizovati na putu otklanjanja strukturnog deficita.

"Lako je reći da nešto mora da ode u stečaj i bude likvidirano, ali je veoma teško doneti takvu odluku, jer se sva ta preduzeća nalaze u gradovima gde druga industrija nije naročito razvijena pa samim tim i apsorpcija tih ljudi koji bi bili otpušteni u neka druga preduzeća bi išla mnogo teže. U svakom slučaju neki rok za završetak restrukturiranja ili privatizacije je odavno istekao", naveo je on.

Na spisku od 17 strateški značajnih preduzeća, koja su do 31. maja izuzeta od obaveze izmirivanja dugova prema poveriocima su: Fabrika maziva Fam Kruševac, FAP Priboj, AD Petrohemija iz Pančeva, PKB Korporacija, Preduzeće za podzemnu eksploataciju uglja Resavica, pamučni kombinat Jumko iz Vranja, proizvođač guma Trajal iz Kruševca, AD Galenika, AD Politika, AD Ikarbus, RTB Bor, Prva petoletka Trstenik, Prva iskra Barič, PPT-servoupravljajući Trstenik, Grupa zastava vozila Kragujevac, PPT-zaptivke Trstenik i Holding industrija kablova Jagodina.

"U EPS-u tražili otpremnine od 1.500 EUR"

Premijer Srbije Aleksandar Vučić izjavio je da je nezadovoljan kako teče restrukturiranje Elektroprivrede Srbije.

Vučić je za RTS rekao da je do zastoja u tom postupku došlo zbog toga što su radnici tog javnog preduzeća tražili da oni koji će biti tehnološki višak dobiju otpremnine od 1.500 evra po godini staža.

"Posle su zaposleni u EPS-u zahteve spustili na 900 evra po godini staža, dok zaposleni u drugim preduzećima primaju otpremnine od 300 evra po godini staža. A već imaju prosečne plate od 80.000 dinara", rekao je Vučić.

To nije prvi put da se Vučić žalio na plate u EPS-u, jer je prošle godine kazao da su se u "RTS i EPS-u zaigrali s koeficijentima". "Oni mi uvek prijave da su smanjili plate a onda podignu koeficijente i to je ta igra", kazao je

Vučić.

On je dodao da ima primedbe i na sprovođenje plana restrukturiranja Železnica Srbije, kao i da je vlada usvojila finansijsko-poslovni plan Srbijagasa.

Komentarišući kašnjenje u reformi javnog sektora i otpuštanju viška zaposlenih u državnim službama, premijer je kazao da će program koji je dogovoren s Međunarodnim monetarnim fondom biti sproveden, iako nije lako donositi odluke o otpuštanju ljudi.

On je istakao da u tom slučaju ima dosta licemerja u smislu da se traže otpuštanja a da se onda kada se žele te namere sprovesti, javnost se pobuni zašto ljudi ostaju bez posla.

Čak je u jednom momentu upitao i voditeljku da li bi ona otpustila ljude, na šta je na odgovorila: "od mene ništa ne zavisi, vi ste predsednik vlade".

Komentarišući poslovanje fabrike automobila u Kragujevcu, koja je u vlasništvu Vlade Srbije i Fijata, Vučić je rekao da se čini sve što se može da ta fabrika i pored smanjene tražnje za njenim automobilima nastavi da radi i da ne misli da bi Italijani toliko uložili pa da sad zatvaraju fabriku.

"Fijat je dobio najveće subvencije za investiciju u Srbiji", rekao je Vučić i dodao da se i dalje pregovara o izvozu Fijatovih automobila na evroazijsko tržište, o čemu će i on u maju razgovarati s vlastima Kazahstana.

U planu su, kako je rekao, i razgovori sa vlasnicima Fijata o novom modelu vozila koji bi se proizvodio u Kragujevcu.

[Decenijski sudski spor između AIK banke i kompanije Jucit ni blizu kraju](#)

Kredit za refinansiranje postao ulaznica za stečaj

*** U Jucitu tvrdi da im je AIK banka "zloupotrebom" kreditnog aranžmana nanela štetu od 40 miliona evra * U banci kažu da Jucit neosnovanim optužbama nastoji da izbegne "nesporne" kreditne obaveze**

Sudski sporovi između AIK banke i kompanije za trgovinu vozilima Jucit povodom spornog kreditnog aranžmana ulaze u desetu godinu, a pri tom se dodatno komplikuju novim i ozbiljnim optužbama. Osnivači

Jucita optužuju AIK banku da je "zlopotrebila" sporni kredit radi sticanja koristi, pri tom se služeći i "falsifikatima", te time isprovocirala odlazak kompanije u stečaj, dok AIK banka sudski spočitava Jucitu da neosnovanim optužbama "izbegava obavezno vraćanje regularnog kredita".

Sve je počelo 7. jula 2006. godine, kada je AIK banka odobrila sporni, refinansirajući kredit od 99,2 miliona dinara kompaniji Jucit, kako bi ona izmirila obaveze iz dve prethodne pozajmice, u istom ukupnom iznosu, zbog kojih je njen račun bio u blokadi od marta te godine. Obezbeđenje za novi kredit bila je hipoteka na objekat Jucita u Novoj

Pazovi i zaloga vlasničkih udela Jucita u njenoj "ćerki firmi" Strejt jucitu, kao i ustupanje dospelog potraživanja Jucita od Strejt jucita na ime zakupnine u iznosu od 225.000 evra i svih budućih mesečnih zakupnina od 15.000 evra, do naplate celokupnog kreditnog potraživanja. Rok za vraćanje kredita bio je 7. septembar 2006. godine.

Odmah po potpisivanju ugovora započelo je bezmalo decenijsko sporenje da li Jucit treba da vraća AIK banci refinansirajući kredit, što smatra banka, ili dva prethodna kredita, u šta veruje Jucit. Izazvala ga je pre svega činjenica da AIK banka nije stvarno uplatila refinansirajući kredit na račun firme, već je po kompenzaciji koju je potpisao direktor prodaje Jucita Marko Laketa odobrenim sredstvima zatvorila ("prebila") dva prethodna potraživanja u svojim poslovnim knjigama. Kompenzacija je potpisana na 93,9 miliona dinara, pošto je, kako navode u AIK banci, firma Irva investicije Đorđija Nicovića, u svojstvu jemca, "najavila" i kasnije izmirila dug Jucita do punog kreditnog iznosa od 99,2 miliona. Nicović je istovremeno bio i jedan od osnivača Jucita i jedan od akcionara AIK banke.

U poslovnim knjigama Jucita, međutim, i dalje su se vodile obaveze prema AIK banci po prethodna dva, a ne po novom kreditu. Uz to, i pored odobrene pozajmice, AIK banka nije povukla blokadu računa Jucita po prethodnim kreditima, što su u toj kompaniji očekivali, već je po isteku ugovorenog roka za njegovo vraćanje podigla tužbu protiv Jucita i Strejt jucita pred Privrednim sudom u Nišu, kako bi ga naplatila. Kao osnov za naplatu navela je ugovor o ustupanju potraživanja, zaključen između AIK banke i Jucita, po kojem Jucit ustupa toj banci dospela potraživanja od Strejt jucita na ime dospele zakupnine, kao i sve buduće mesečne zakupnine Strejt jucita do iznosa od 99,2 miliona dinara. Strejt jucit je posle ovog utuženja prestao da plaća zakupnine Jucitu, što je dodatno doprinelo njegovoj "trajnoj insolventnosti". Po zahtevu banke, Jucit je u julu 2010. otišao u stečaj.

- Šteta koju je AIK banka planski i svesno nanela Jucitu, kako bi ostvarila protivpravnu korist, dostigla je već 40 miliona evra. Pri tom je u čitavom poslu bilo niza krajnje ozbiljnih nepravilnosti. Na ugovoru o ustupanju je navodno moj potpis, a reč je o falsifikatu jer ga ja nisam potpisao i prvi put u životu sam ga video uz tužbu AIK banke protiv Jucita i Strejt jucita. Takođe, ovakav ugovor je ništavan i zbog toga što po Zakonu o platnom prometu, firme koje su u blokadi ne mogu da zaključuju ugovore o ustupanju. Krivotvoren je, takođe, ugovor o zalozi vlasničkih udela, na kojem su se u odnosu na originalni ugovor, koji se nalazi u arhivi suda, volšebno našli još po jedan pečat AIK banke i Jucita - tvrdi za Danas Dragan Branković, osnivač i direktor Jucita, koji ovakve optužbe pokušava da dokaže u nekoliko sudskih postupaka.

On precizira da je izjavu o kompenzaciji potpisalo neovlašćeno lice u Jucitu dok je on bio u inostranstvu, a da je tom službeniku predstavnik AIK banke navodno rekao da je reč samo o kompletiranju kreditne dokumentacije. Banka je uz to odmah posegla za izmirenjem kredita ne samo kroz hipoteku i zalogu vlasničkih udela, već i kroz ustupanje potraživanja "koje je u ugovoru o spornom kreditu navedeno samo kao alternativni način izmirenja duga, u slučaju da prethodna dva obezbeđenja ne funkcionišu".

Odgovornost za ovakve "kardinalne nepravilnosti" Banković pripisuje članovima Upravnog odbora AIK banke Ljubiši Jovanoviću i Jelici Marjanović, predsedniku Izvršnog odbora banke Vladanu Đorđeviću, kao i zastupnici AIK banke Suzani Ilić i veštaku grafologu Lazaru Cvejiću, koje sumnjiči za krivično delo zloupotrebe položaja odgovornog lica. U toku je predistražni postupak u cilju provere verovatnosti navoda iz te krivične prijave, rekao je za naš list zamenik višeg javnog tužioca Ivan Simonović.

- Mi smo ozbiljna banka koja posluje regularno. Navodi u krivičnoj prijavi potpuno su neosnovani i mi to možemo da dokažemo dokumentacijom i drugim argumentima. Takođe, dokazaćemo i nespornu ispravnost našeg kreditnog potraživanja. Uz to ne želimo da remetimo sudske postupke koji su još u toku i rad nadležnih državnih organa. Ugovori naših klijenata mogu biti i profesionalna tajna, te i zbog toga ne bi voleli da ovakve informacije budu objavljene - rečeno je Danasu u upravi AIK banke, koja međutim nije konkretno odgovorila na pitanja koja su joj upućena.

U svojim tužbama i žalbama AIK banka je isticala da kompenzacija predstavlja dozvoljen i legalan način plaćanja obaveza, baš kao što je to i faktički prenos sredstava na račun. Kompenzacija je obavljena u skladu sa Zakonom o platnom prometu, koji tada nije predviđao da je ona nedozvoljena ukoliko su firme u blokadi, već su to propisale tek izmene tog zakona u maju 2011. Za razliku od multilateralnih kompenzacija, promet finansijskih sredstava u bilateralnim odnosima, koji je postojao između Jucita i AIK banke, ne mora biti evidentiran na računima svih učesnika, pa tako ne i na računu Jucita. Direktor prodaje Jucita Laketa bio je ovlašćen da potpiše izjavu o kompenzaciji jer je njegov potpis bio na kartonu deponovanih potpisa za potpisivanje instrumenata plaćanja, navodi se u predstavkama AIK banke i drugim sudskim dokumentima.

I dalje nejasno

Sporovi između Jucita i AIK banke vode se pred Privrednim sudovima u Nišu i Beogradu, kao i pred beogradskim Apelacionom privrednim sudom, a od prošle godine prijave su podnete Višem javnom tužilaštvu u Beogradu, odnosno Nišu. Rezultati postupanja su različiti po stranke u sporu, a nisu retka i poništenja sudskih odluka i vraćanja na ponovno odlučivanje.

Solidan izvoznik sve do stečaja

Kompaniju Jucit je osnovalo 1995. godine pet fizičkih lica, u saradnji sa kompanijom "Automobiles Citroen" iz Pariza. Bavi se trgovinom automobila i delova francuskih kompanija Citroen i Pežo, ali i drugih. Ostvarivala je dobre izvozne rezultate, tako da je 2005. imala izvoz od osam miliona evra, a do marta 2006, kada je blokirana, izvoz je iznosio 3,5 miliona evra od za tu godinu ukupno planiranih 14 miliona.

Može li Zakon o inspeksijskom nadzoru da reši probleme domaće privrede

Iz nejasnih propisa profitiraju samo privatne laboratorije

*** Samo je prividno u interesu potrošača to što se na granici danima čeka na potvrdu da je proizvod ispravan * Troškove provere proizvoda plaćaju uvoznici, za hranu država**

refundira izdatak, ali malo koja kompanija to koristi

Zbog neujednačenih kriterijuma, malog broja inspektora, ali i vrlo loše ili nikakve koordinacije među inspeksijskim službama, privreda Srbije trpi. To možda ponajviše osećaju uvoznici, kojima roba nekada danima stoji na graničnom prelazu dok se ne uradi

kompletna analiza ispravnosti proizvoda. Za to vreme troškovi se gomilaju, a samo se stvara privid da je to neophodno zbog bezbednosti robe.

Za dva meseca počinje u potpunosti da se primenjuje Zakon o inspekcijском nadzoru, međutim da li će on, uz svu dobru nameru njegovih tvoraca, uspeti bez dopunskih zakonskih rešenja da reši sve ove probleme domaće privrede, teško je reći. Zakon će doprineti boljoj koordinaciji i uvesti neke nove modele, ali će i dalje ostati veliki broj nedorečenosti u sektorskim propisima, zbog kojih će pojedini inspektori nastaviti da tendenciozno tumače odredbe i da radi navodne provere, uzimaju uzorke kad i koliko god hoće.

- Ni dosadašnji ni novi zakon verovatno neće pomoći da privreda bolje posluje, niti će stepen bezbednosti hrane, na primer, biti veći. Neophodno je doneti i podzakonska akta, a jedan od najvećih problema je analiza rizika - kaže za Danas magistar kvaliteta i bezbednosti hrane Dragan Pušara.

Problem je, navodi on, što inspekcije rade bez nekog određenog plana kontrole, a to je naročito primetno kod fitosanitarne i poljoprivredne inspekcije.

- Dešava se, na primer, da se kontroliše jedan proizvođač meda, odnosno jedan isti proizvod, samo u 12 objekata. To se dešava zato što pravila nisu jasno definisana, ali i zato što inspekcije u Srbiji imaju pravo da sami izaberu u koje će laboratorije od njih 500, da šalju uzorke - napominje Pušara i dodaje da u tolikom broju laboratorija, svakako ima onih koje ne rade baš najbolje svoj posao.

Nedostatak jasnih procedura o uzorkovanju robe u postupku uvoza je takođe veliki problem i često dovodi do učestalih i nepotrebnih analiza koje za posledicu imaju zastoj robe na granicama i samim tim skuplji proizvod za potrošače.

- Trenutno, na granici se zadržava sva roba koja se uveze i ona tu stoji dok se ne uradi kompletna analiza. Tako, kada dođe cisterna svežeg soka, ona stoji na granici sve dok ne stignu rezultati uzorkovanja, što stvara dodatne troškove i probleme i proizvođačima i distributerima. U drugim zemljama procedura je drugačija, uzme se uzorak na carini, a roba se potom pusti dalje, u odgovarajuće skladište uvoznika, koji je pušta u promet kada stignu rezultati analiza - ističe naš sagovornik.

Dodatni problem predstavlja i to što se kontroliše sva roba, čak i ona koja se kroz istoriju nije pokazala kao problematična ni rizična.

- Na primer, iako Srbija ima sporazum sa EU o tome, naša država, verovatno da bi zaštitila domaće laboratorije, ne priznaje sertifikate za robu koja je akreditovana u laboratorijama u EU, nego se analize ponovo za tu istu robu rade u Srbiji - ističe Pušara.

Za kontrolu uvoza hrane zadužene su sanitarna, granična fitosanitarna, poljoprivredna i veterinarska inspekcija. U NALED-u ističu kako više propisa reguliše ovu oblast, pa tako Zakon o zdravstvenoj ispravnosti predmeta u opštoj upotrebi propisuje da kompanije snose troškove laboratorijskog ispitivanja dok Zakon o bezbednosti hrane predviđa da troškove refundira država ukoliko se uzorak pokaže kao ispravan.

- U praksi, međutim, kompanije uvek plaćaju troškove analize, jer sredstava za te namene nikad nema dovoljno u budžetu. Privrednici tvrde da i ne pokušavaju da traže refundaciju, jer se plaše da će dospeti na nezvaničnu crnu listu inspektora i rizikovati dodatni zastoj pri uvozu hrane. Dakle, što više uzoraka, veći su troškovi preduzeća bez obzira na rezultat analize, a s druge strane veći je prihod privatnih laboratorija koje vrše ispitivanje - ističu u NALED-u.

Simptomatično je, kako napominju, da laboratorije kada izdaju rešenje o ispravnosti hrane ne prilažu dokument o izvršenoj analizi i nalazima, pa se postavlja pitanje da li je analiza uopšte urađena, što dodatno ugrožava i interese potrošača. Rešenje za problem je, smatraju u NALED-u, da inspekcije uvažavaju uverenja o ispravnosti hrane laboratorija iz EU, a na osnovu važećih sporazuma Srbije sa EU, ili da definišu učestalost i

postupak uzimanja uzoraka posebnim pravilnicima, koji bi pre svega uzeli u obzir analizu rizika za pojedine vrste hrane.

U Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu kažu da će Zakon o inspekcijском nadzoru bolje i potpunije urediti preventivno delovanja inspekcija, planiranje i nadzor na osnovu procene rizika. Takođe, očekuju se jasna ovlašćenja u vršenju inspekcijскоg nadzora neregistrovanih i neprijavljenih subjekata, ali i bolje urediti koordinaciju i usklađivanje kontrola.

- Tri meseca nakon usvajanja Zakona, prošlog leta, inspekcije su započele kontrolu neregistrovanih privrednika, i to je odmah dalo rezultate. Osim toga, od novembra su počele obuke inspektora i planirano je da za deset meseci, koliko će da traju, bude obučeno 220 inspektora - kažu za Danas u ovom Ministarstvu.

Uvodi se e-Inspektor

Nakon usvajanja zakona, pre tri meseca, donete su dve uredbe o izgledu i načinu vođenja evidencije i o zajedničkim elementima procene rizika, kao i tri pravilnika - o službenoj legitimaciji inspektora, o obrascu zapisnika i programu sprovođenja ispita za instruktore, kažu u Ministarstvu za državnu upravu.

Organizovano je i sedam radnih grupa koje se bave različitim oblastima, kao i dva stručna tima od kojih se jedan bavi suzbijanjem rada na crno. Planirano je i da se uvede i jedinstveni informacioni sistem za inspekcije (e-Inspektor), koji bi trebalo da se završi do 30. juna 2018.

Ni za sedam godina...

Zakon o bezbednosti hrane stupio je na snagu u junu 2009. i predviđao je donošenje 42 podzakonska akta koji bi preciznije uredili obeležavanje, ispravnost i prometovanje hrane. Međutim, 16 akata ni do danas nije usvojeno i na njih se čeka duže od 1.700 dana, pokazuje istraživanje NALED-a. Među tih 16 akata jeste i pravilnik o procedurama i rokovima za postupanje inspekcija.

Nastavnici imaju rok do 10. aprila da izaberu udžbenike za tri naredne školske godine

Škole da pitaju roditelje i đake

Ministarstvo prosvete objavilo je listu udžbenika za osnovnu školu sa koje će nastavnici birati udžbenike po kojima će raditi naredne tri školske godine. Odluku o izboru udžbenika donose aktivni učitelja ili nastavnika do 10. aprila i to tako što kroz informacioni sistem Ministarstva unose tri želje. Uz to će morati da navedu i obrazloženje zašto su se opredelili za konkretna izdanja, a to obrazloženje biće dostupno javnosti kroz portal otvorenih podataka Ministarstva prosvete (opendata.mpn.gov.rs).

Prema rečima pomoćnika ministra prosvete Milovana Šuvakova, nastavnici će najpre birati komplet

izdavača za koji smatraju da je najkvalitetniji, a u okviru njega koje udžbeničke jedinice je neophodno da deca kupe, a šta bi trebalo da se nađe u školskim bibliotekama ili kabinetima. On podseća da zakon ne obavezuje roditelje da kupe ceo sadržaj kompleta.

- Na listi koja je objavljena nalazi se više udžbeničkih jedinica od onoga što je kao obavezno predviđeno planom udžbenika. Aktivni učitelja ili nastavnika određenog predmeta mogu da traže da roditelji kupe i manje od onoga što je propisano planom, ali

nikako preko toga. Konkretno, aktivni nastavnika matematike u nekoj školi može da kaže da je učenicima u šestom razredu potrebna samo zbirka zadataka, ali da bi voleli da imaju pet primeraka udžbenika koji će

stajati u biblioteci, ako nekom učeniku zatreba - objašnjava Šuvakov, napominjući da će Ministarstvo pokušati da ono što škole traže za biblioteke nabavi iz budžeta, kao i da će odluka o besplatnim udžbenicima biti doneta nakon što škole završe izbor.

Na listi udžbenika nalaze se odobreni kompleti svih izdavačkih kuća koji su ispunili uslove konkursa. Prvi put uz spisak je dat broj strana, kao i cena svakog naslova, koju izdavači neće smeti da menjaju. Statistika pokazuje da, kada bi neko želeo da kupi sve knjige sa liste, na svim jezicima, za sve razrede i predmete, morao bi da plati više od 1,6 miliona dinara i da pripremi police za 266.708 stranica knjiga.

Iako su za izbor udžbenika odgovorni nastavnici, iz Ministarstva prosvete preporučuju školama da pre opredeljivanja održe roditeljske sastanke, da bi čuli mišljenje roditelja i učenika koje knjige su korišćene u nastavi, a šta je bilo višak, kako se ne bi kupovalo ono što je nepotrebno.

Državna sekretarka u Ministarstvu prosvete Zorana Lužanin kaže da se razmišlja i o upitnicima za roditelje i đake, kako bi bili sigurni da će svaka škola čuti njihov glas. Ona za Danas kaže da su predstavnici Ministarstva održali sastanke sa svim direktorima osnovnih i srednjih škola da bi ih detaljno upoznali sa procedurom izbora udžbenika i otklonili eventualne dileme. A na tim susretima čuli su se komentari direktora osnovnih škola da ih "izdavači opsedaju", dok su srednje škole prepuštene same sebi.

Nepovoljnu situaciju, u kojoj se nalaze, pre svega, srednje stručne škole, u kojima nedostaju udžbenici za čak 900 predmeta, dodatno je pogoršala odluka Nacionalnog prosvetnog saveta (NPS) na poslednjoj sednici da ne usvoji nove standarde kvaliteta udžbenika. U okviru tog dokumenta nalaze se standardi za priručnike, kojih do sada nije bilo, a koji su neophodni da bi priručnici za srednje škole mogli da uđu u proceduru odobravanja.

Zorana Lužanin kaže da Ministarstvo još nije objavilo javni poziv za ove priručnike, jer i dalje čeka NPS, koji bi, kako je najavljeno, predlog novih standarda kvaliteta trebalo ponovo da razmatra na idućoj sednici. Ona se nada da autori uveliko rade na tim materijalima i da će ipak biti dovoljno vremena da ih komisije Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja pregledaju, kako bi srednjoškolci narednu školsku godinu dočekali u nešto povoljnijoj situaciji.

Ministarstvo nezadovoljno radom NPS

Predstavnici Ministarstva kažu da su nezadovoljni načinom, brzinom i efikasnošću rada NPS-a, napominjući da od njih zavise mnoge važne odluke u oblasti douniverzitetskog obrazovanja i pitaju se kakav odnos prema poslu imaju ako zakazuju sednice jednom u mesec dana, a pritom mesečne naknade koje dobijaju (u visini prosečne zarade u Republici) prevazilaze početničku platu nastavnika.

Gojković: Predlog za raspuštanje kasnije u toku dana

Predsednica Skupštine Srbije Maja Gojković izjavila je da danas nakon glasanja parlament završava rad i da se može očekivati da kasnije u toku dana premijer Srbije Aleksandar Vučić uputi predlog za raspuštanje parlamenta.

- Kada će Skupština biti raspuštena, zavisi od toga kada će premijer uputiti svoje obrazloženje, glasanje će dosta dugo trajati, nekoliko sati, zakazaću ga za 13 sati, tako da to može da se očekuje kasnije popodne - rekla je Gojković.

Objašnjavajući proceduru, Gojković je rekla da predsednik Srbije ima 72 sata da odluči kada će raspisati izbore, kada će to i saopštiti javnosti, a pretpostavlja da će se to desiti tokom vikenda.

Govoreći o odluci o izborima na svim nivoima u jednom danu, predsednica Skupštine Srbije navela je da je predsednik Pokrajinskog parlamenta Ištvan Pastor zamolio da dodje na razgovor u petak, kako bi se i pre poslednjeg zasedanja parlamenta Vojvodine dogovorili kada će raspisivati izbore.

- Ubeđena sam da ćemo se nas dvoje saglasiti da je i ekonomično i efikasno da to bude 24. april, kako je to najavljeno. Ubeđena sam i da će predsednik Nikolić poslušati sugestiju premijera Vučića -kaže Gojković.

Ističe da će sačekati odluku predsednika Nikolića za koji datum će raspisati parlamentarne izbore, nakon čega će isto to učiniti za lokalne.

- Pastor mi je rekao da će raspisati pokrajinske izbore 22. marta, nas dvoje treba da razgovaramo u petak o svemu, da uskladimo izborne radnje, da se definitivno dogovorimo da i on raspiše isti datum kada i Tomislav Nikolić i ja, jer ja ću apsolutno pratiti odluku predsednika Nikolića, koji će to biti datum -naglasila je Gojković.

Po raspisivanju izbora, Skupština će biti u tehničkom mandatu, a sednica parlamenta može se održati jedino u vanrednim, ratnim situacijama.

FISKALNI SAVET UPOZORAVA Petrović: EPS diže plate, a duguje milijarde

Fiskalni savet je danas upozorio da se reforma Elektroprivrede Srbije ne sprovodi, te da su najveći problemi EPS-a prevelik broj zaposlenih i velike plate, koje su, umesto da budu smanjene, po svemu sudeći u 2015. još i povećane.

Pri tom, istakao je predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović, to preduzeće ima dug od oko milijardu evra, te da bi bilo neodrživo ako se to prevale na budžet.

“Vlada je EPS-u garantovala kredite, a ako on stvara gubitke, vlada to mora da pokrije”, objasnio je Petrović na konferenciji za novinare.

On je naveo da je od prethodnog povećanja struje za sedam odsto, tek tri odsto pripalo EPS-u, ali da se i to, po svemu sudeći, prelilo na povećanje plata zaposlenima.

“Ako se to zaista dogodilo, neodgovorno je da se rast plata u EPS-u na kraju preliva na ledja građana”, rekao je on. Petrović je ukazao da EPS planira da ove godine smanji broj zaposlenih za 1. 000 iako je višak 5.000 do 10.000 ljudi, a tih 1.000 kako je rekao, mahom su zaposleni koji odlaze u penziju.

“Dakle, ogromni su troškovi za zaposlene u EPS-u, a to nije dotaknuto. Plan za ovu godinu je skroman, oko 1.000 otkaza, a to je broj onih koji odlaze u penziju. Taj problem se ne adresirat, a još postoji i problem sa otpremninama jer oni traže 800, 900 i 1.200 evra”, rekao je Petrović.

On je istakao da to nisu "pare koje EPS ima pa će da im da", nego će se i to na kraju svaliti na građane Srbije. Petrović je podsetio da pojedina preduzeća, poput RTB Bora ili Železare, ne plaćaju EPS-u struju.

"Kada kažemo da ne možemo da zatvorimo RTB Bor, Železaru... nema troškova, to nije istina jer troškova ima. Tu struju neko mora da plati", naveo je Petrović.

On se osvrnuo i na cenu struje za građane, i ukazao da je i dalje u Srbiji najjeftinija u regionu.

"Niska cena dovodi do neracionalnog trošenja struje koja je skup resurs, a povećanje cene je potrebno i za održivo poslovanje EPS-a. Naravno, ne da taj novac ode na plate", kazao je Petrović i zaključio da je loše poslovanje EPS-a trenutno najveći rizik po javne finansije Srbije.

NE ISPLATI SE Vulin: Sve je teže raditi na crno

Borba protiv sive ekonomije traje i biće prioritet ove i svake buduće vlade, a rad na crno je sve teži i sve manje isplativ, izjavio je danas ministar Aleksandar Vulin.

On je, na okruglom stolu "Suzbijanje rada na crno i primena preventivnih mera u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu", rekao da činjenica da inspekcija pronalazi veći broj radnika koji rade na crno, nije zato što ih ima više, već zato što Inspekcija više radi i pronalazi veći broj onih koji pokušavaju da izbegnu zakon.

"To je sve teže, manje isplativo i želim da se zahvalim poslodavcima koji nakon naših inspekcija veoma brzo i mnogo češće nego do sada ispune odgovarajuće rešenje, prijave radnika, kao i onima koji ne čekaju više da im dođe Inspekcija rada, već to urade odmah", rekao je Vulin.

Naglašava da država vodi računa da se borba protiv sive ekonomije svakako nastavi, što će, kaže, biti prioritet i ove i svake buduće vlade.

"Baš da bi bilo tako nakon sledećih izbora, već sada smo spremni da uđemo u zakonsku proceduru, da donesemo zakon koji će regulisati sezonski rad kroz upotrebu potrebno novog mehanizma, kroz vaučere, ali isto tako i da donesemo zakon koji će regulisati socijalno preduzetništvo, koji je takođe spreman da uđe u proceduru", rekao je Vulin.

Dodao je da se radi na još jednom veoma važnom zakonu o regulisanju položaja radnika koji su zaposleni preko agencije za privremeni rad, tzv. rad na lizing.

"To su jako važni zakoni, koji će, kada ih donesemo nakon izbora, u potpunosti zaokružiti oblast radnih odnosa i u potpunosti regulisati položaj radnika od sezonskog rada, preko borbe protiv sive ekonomije i svih ostalih ugovora iz oblasti radnih odnosa", istakao je ministar rada.

Govoreći o Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu, Vulin je rekao da, kada su donošene izmene i dopune Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, to je rađeno kako bi se modernizovalo naše zakonodavstvo i prilagodilo se odgovarajućim direktivama iz Evropske komisije.

"Ali više od toga, da obezbedimo mogućnost i poslodavcu i radniku da vodi računa o svom zdravlju, životu. Sve što radimo i nadam se da se to primećuje po jednom drugačijem odnosu Inspekcije rada prema svom poslu, radimo ne da bi nekog kaznili, već da ponognemo jedni drugima, da poštujući propise poštujemo sami sebe", kaže Vulin.

Dodao je da je Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu tek počeo da se primenjuje, te da nema još uporednih podataka, ali i da se svakako vidi da je ozbiljnost značajno povećana.

"Mi smo izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu zatražili viši kapacitet za one koji sprovode bezbednost i zdravlje na radu, višu obrazovnu strukturu, ne može svako da ima preduzeće koje se bavi obukom i vodi računa o bezbednosti i zdravlju na radu, već se vide pomaci, a brzo ćemo imati uporedne podatke", rekao je Vulin.

Inspekcija rada protekle godine u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu izvršila je 58.750 inspeksijskih nadzora, pri čemu je zatečeno 16.408 osoba na "radu na crno", što je za 181 odsto više nego u 2014. Nakon izvršenih nadzora, poslodavci su zasnovali radni odnos sa 12.250 osoba.

3 mil. EUR za zapošljavanje za Z. Balkan

Međunarodna organizacija rada i Savet za regionalnu saradnju napraviće Platformu za zapošljavanje i socijalna pitanja Zapadnog Balkana, u okviru novog projekta.

Projekat je vredan tri miliona evra a finansira ga Evropska komisija.

Projekat, pod nazivom "Platforma za ekonomska i društvena pitanja" (ESAP), biće realizovana u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Crnoj Gori, Srbiji i Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, saopšteno je iz Saveta za regionalnu saradnju.

Projekat treba da ojača regionalnu saradnju kao i institucionalne kapacitete javnih uprava, udruženja poslodavaca i radnika, što će im omogućiti da pripreme i

na efikasan način sprovedu reforme tržišta rada, kao i reforme socijalne politike, i na taj način ostvare napredak u predpristupnom procesu, navodi se u saopštenju.

Projekat ESAP će trajati 36 meseci, a projektni tim će se nalaziti u Sarajevu, gde je i sedište Saveta za regionalnu saradnju.

Kroz projekat će se uspostaviti strukturiran dijalog o socijalnim i pitanjima zapošljavanja između vlada i socijalnih partnera na Zapadnom Balkanu.

Projektom će biti obuhvaćene neposredne i virtuelne aktivnosti, poput regionalnih sastanaka, bilateralnih razmena i razvoja novih alata i informativnih materijala i biće uspostavljena virtuelna platforma putem koje će se pratiti i nadopunjavati pojedinačne aktivnosti, navodi se u saopštenju.

ДНЕВНИК

Предузетнике највише кочи администрација

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић поздравио је одређење Владе да се ова година прогласи „Годином предузетништва”, оцењујући да ће бити изванредан напредак ако се реализује све оно што је речено на промоцији тог пројекта у Привредној комори Србије.

– Нико више у овој држави не очекује озбиљне и брзе реформе него привреда и прослодавци... –

рекао је Атанацковић. – Ако би се све то што је речено и реализовало, заиста бисмо имали изванредан напредак, мислим да бисмо многе ствари решили. Из искустава знамо да смо често имали добре програме, добре намере, али нам је увек некако тешко да то реализујемо

Он је додао да би послодавци били задовољни да се бар део изнетог програма Владе реализује јер би то значило да је ова година с правом добила назив „Година предузетништва”. На питање зашто се мали број људи у Србији одлучује за предузетништво, оцењује да је то због услова

привређивања, који су најзначајнији.

– Није толико важно колико ће држава одвојити новца, колико је важно направити добар прави привредни амбијент. То је оно што нама недостаје – навео је он.

Атанацковић такође сматра да у Србији најчешће није конкуренција проблем да неко крене у предузетништво, већ је, како каже, „највећи проблем борба с администрацијом, борба с државом, значи, тај амбијент није довољно добар”.

По његовим речима, у друштву се непрекидно говори о помоћи привреди, а привреду, како додаје, „само треба ослободити, не треба јој стављати неке намете које не може да поднесе, с обзиром на тешкоће у привреди”. Као пример, навео је то што привреда плаћа комуналне услуге много више него грађани, што је, по њему, апсолутно необјашњиво.

Кад се дају милиони да се не ради за минималац

Србија се прошле године вратила на субвенције инвеститорима да би привукла улагаче. Та пракса била је прекинута више од године, али показало се да без подстицаја за новозапослене ипак не може. Једноставно, инвеститори, поред свих погодности које Србија нуди, ипак очекују и да добију новац за сваког новозапосленог. Субвенције предвиђају подстицаје производним фирмама, али и

предузећима чије услуге могу бити предмет међународне трговине, као и компанијама које су укључене у стратешке пројекте. По радном месту, у зависности од развијености општина и обима инвестиција, предузећа могу рачунати на износ од 3.000 до 10.000 евра.

Економисти сматрају да су субвенцији потребне јер пословна клима није довољно унапређена да би инвеститори долазили без њих. Саша Ђоговић из Института за тржишна истраживања објашњава да субвенционисање радних места није решење које лечи привреду и друштво, али је

решење, бајпас, који ће омогућити прилив капитала у реални сектор.

Прве субвенције за радна места додељене су 2007. године, а странци су тада инвестирали 2,5 милијарде евра. Седам година касније, 2014, странци су инвестирали упола мање – 1,2 милијарду евра. Упола мање инвестирање у знатно бољим привредним условима, али без субвенционисања

радних места, било је довољан сигнал да се мора вратити оном „бајпасу” и одрешити кеса да би се гомили незапослених обезбедило радно место. Но, нико није направио тачну статистику о томе колико је тачно у протеклих осам година држава дала за субвенционисање радних места, колико је компанија добило новац за свако радно место, да ли су све оне којима је држава дала позамашне суме по запосленом заиста толико незапослених и упослиле, као и колико би новца требало да се због неизмирених обавеза врати у државну касу. Последњи подаци из 2013. године показивали су да велики део компанија које су добиле државне субвенције за новоотворено радно место нису имале ни половину обавезног броја радника. Тако је држава остала и без радних места и без пара.

Посебна прича су плате које добијају радници који су на основу субвенционисања радних места дошли до посла. Јер, услов за добијање државне помоћи био је да плата радника не сме бити мања од минималца као и да мора бити најмање 20 одсто већа од њега. Подаци из компанија, као што су „Јура”, „Бенетон”, „Уонсон електрик” и других говоре да радници често нису добијали ни минималац, односно да су добијали мање од износа који је држава утврдила као најнижу цену рада. Но, субвенције од државе за пријем радника добијала су и мања предузећа, која такође нису отворила сва нова радна места за која су често добијала по 8.000, 9.000 па и 10.000 евра.

Тачно је да су све те субвенције за радна места делиле претходне власти, али од прошле године то исто чини и ова влада Србије. Међутим, ни сада нема података о томе да ли сви инвеститори који добијају државне паре за свако отворено радно место то и учине, као ни колике су плате запослених у тим компанијама. Чак и када се инвеститори контролишу, више се гледа да ли отпуштају раднике него колике плате им исплаћују. Радници који су у тим компанијама добили посао, осим задовољства што су најзад нашли радно место, често истичу да су њихове нове газде од државе добиле милионе, а да они раде за минималац, односно за 22.000 динара.

То признају и они који одлучују о давању субвенција и све чешће се чује да није добро да држава даје велики новац инвеститорима а да радници имају тако мале плате. Тако је недавно председник Скупштине општина Рума Александар Мартиновић, најављујући нове инвеститоре у румској општини који ће овог пролећа започети производњу, а који су добили субвенције за радна места, обећао да ће се општина залагати за то да радници имају плате веће од минималца. Обећао је да ће од оних којима је држава Србија дала све, а не само субвенције за радна места, тражити да плаћају раднике тако да они од свог рада могу да живе.

Строга контрола запошљавања

На питање како ће држава реаговати ако инвеститори који су добили субвенције ипак отпусте део радника, као што је то учинило „Горење”, које је добило 10.000 евра по запосленом, а отпустило неколико стотина људи, министар привреде Жељко Сертић одговорио је да ће држава строго контролисати да се све одредбе уговора испоштују.

– Строго водимо рачуна о свим елементима уговора, а сарађујемо и с Националном службом за запошљавање – рекао је Сертић. – У свим случајевима када дођемо до сазнања да је уговор прекршен, можемо активирати гаранције које је фирма приложила да би добила субвенције.

Sudske takse ćemo plaćati markicama

Sudske takse do 5.000 dinara građani će ubuduće plaćati taksenim markama, dok će takse skuplje od 5.000 dinara plaćati kešom.

Taksene marke biće u apoenima od deset dinara do pet hiljada dinara, a nova praksa značajno će uštedeti vreme i novac građanima koji imaju posla u sudovima, potvrdili su za "Blic" u Ministarstvu pravde.

- Jedan od najbitnijih razloga za naplatu sudskih taksa preko taksenih maraka jeste ušteda vremena građana. Umesto da najmanje tri puta čekaju u redu (da vide, recimo, koliko iznosi sudska taksa, da odu da je uplate i na kraju da se vrate da donese potvrdu), građani će odlaskom u poštu i kupovinom taksene marke uštedeti vreme. Druga značajna beneficija jeste ušteda novca, jer se u poštama neće naplaćivati provizija na taksene marke - naveli su u Ministarstvu.

Još dodaju da se zbog olakšica koje građanima donosi ovakav način plaćanja očekuje i povećanje prihoda od naplate sudskih taksa.

Izmenama Zakona o sudskim taksama definisana je i prodaja taksenih marki. One će se prodavati u svim sudovima gde postoje šalteri "Pošta Srbija", ali i u svim drugim njihovim poslovnicama.

- Puna primena Zakona o sudskim taksama očekuje se tokom marta meseca, a građani će biti blagovremeno obavешteni o novom načinu plaćanja sudskih taksa - poručili su u Ministarstvu.

Samo se sudimo

U Srbiji se najviše sudskih sporova vodi zbog naknade štete, i to za osiguranje vozila, propuste državnih organa i naknadu za uvrede i klevete. Ljudi u našoj zemlji skloni su, inače, da se sude po svaku cenu, a advokati često kažu da se iz prakse vidi da u Srbiji i dalje važi parola "da komšiji crkne krava".

DUŽAN, POD STRESOM I OŽENJEN Ovako izgleda profil prosečnog Srbina

<http://www.blic.rs/vesti/drustvo/duzan-pod-stresom-i-ozenjen-ovako-izgleda-profil-prosecnog-srbina/n0cgzsl>

Ima 41 godinu. Živi u tročlanoj porodici i zarađuje između 47.000 i 49.000 dinara mesečno. Stanuje u gradskom naselju u sopstvenom stanu, oženjen je i ima jedno dete. Završio je srednju školu, zaposlen je ali je, neretko, prinuđen je da radi dva posla kako bi preživeo. On je prosečan muškarac koji živi u Srbiji u 21. veku.

Ovaj profil prosečnog građanina Srbije nastao je presekom nekoliko istraživanja o kulturnim potrebama i navikama građana Srbije, kao i podataka Republičkog zavoda za statistiku.

Ti podaci govore još i da je prosečan građanin Srbije banci duguje oko 650 evra, da u svom vlasništvu ima nekretninu, da vozi automobil star osam godina...

S obzirom na potrošačku korpu koja je za 2015. godinu iznosila oko 66.000 dinara, prosečan Srbin sam ne može da izdrzava svoju porodicu. Dok se

poplaćaju svi računi, hrana i piće na šta, po podacima Zavoda za statistiku, ode najviše novca - malo ostaje.

On letuje u Grčkoj, a odmor plaća na rate. Kulturni događaji nisu mu na listi prioriteta, jer samo sedam odsto građana Srbije može da izdvoji oko 4.000 hiljade dinara mesečno za odlazak na jedan veći koncert stranih izvođača ili na dve do tri pozorišne predstave, pokazuje istraživanje Zavoda za proučavanje kulturnog razvitka.

Prosečan Srbin navija za Zvezdu, slobodno vreme najčešće provodi uz televizor, voli da popije, puši, ide u kladionice..

MONDO.RS

Nema otrova u srpskom pivu, tvrde nadležni

U ministarstvu poljoprivrede kažu da pet godina nije bilo nikakvih problema sa kvalitetom i ispravnošću domaćeg pića. Sprovodi se nekoliko kontrola godišnje, najčešće leti.

Pivo u Srbiji je zdravstveno ispravno i nema ostatke pesticida, tvrde u Ministarstvu poljoprivrede, čija je inspekcija nailazila na nepravilnosti samo u domenu deklaracija, pišu "Večernje novosti" povodom skandala u Nemačkoj o "otrovu u pivu".

Kada je pre nekoliko dana osvanulo istraživanje Instituta za životnu sredinu iz Minhena, da 14 nemačkih

piva ima povećane količine glifosata - pesticida koji se koristi za uništavanje korova, asocijacije pivara u ovoj zemlji su se pobunile i rekle da se to dešava svuda u svetu, tvrdeći da "pronađene količine ne mogu uticati na zdravlje ljubitelja piva".

"Nekoliko puta godišnje radimo proveru kvaliteta, a naročito u vrelim danima, kada je kvarljivost piva najveća. Svi su odgovarali kvalitetu i bezbednosti, samo je njih 12 imalo problem sa deklaracijom. Nije bio naznačen rok upotrebe ili količina alkohola. To su bile manje nepravilnosti. U 2014. u dva proizvoda procenat alkohola

nije odgovarao deklaraciji. Stalno se menja i usaglašava pravilnik o deklarisanju, pa su i pivari zbunjeni", kaže za beogradski dnevnik Svetlana Nol, načelnik Odeljenja za kontrolu vina, rakije, alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Nol kaže da je Srbija zemlja lepih i kvalitetnih piva, i da su pivari otišli najdalje sa bezbednošću u procesu proizvodnje jer imaju mnogo strože parametre u odnosu na druge.

U našoj zemlji ima 25 fabrika piva, neke ovo piće proizvode dok ga druge uvoze, a ovde filtriraju i pakuju.

Prema zvaničnim podacima, u Srbiji se u 2015. godini proizvelo skoro 2,2 milijarde litara piva od ječma, i 179 miliona piva sa surogatom, materijom koja može u određenom procentu da zameni ječam, a to je kukuruzna krupica. Nezvanično, piva je proizvedeno više od toga a tu su i male pivare koje prave pivo od kuvanog slada, dokuvavaju i prodaju nefiltrirano gusto pivo, sa ostacima kvasca. To pivo ima izuzetno kratak rok trajanja, a čim on istekne, pivo se "oseća" i ne ide u promet.

GMO i kancerogeni "glifosat"

Problem sa pronađenim pesticidima u nemačkom pivu vraća nas na problem genetski modifikovanih organizama. Upravo "glifosat" je sastojak poznatih "totalnih herbicida" koji se koriste kod GM biljaka kako bi pobio sav ostali "korov". GM biljke su napravljene da budu otporne na njega. I da sama GMO žitarica kao sirovina za pivo nije problematična (što je pitanje), ovaj herbicid jeste jer ga je i Svetska zdravstvena organizacija označila kao kancerogen (mada se u Srbiji legalno prodaje).

Vojni penzioneri počinju štrajk jer ih je 'država izdala'

Vojni penzioneri koji tvrde da su izloženi diskriminaciji jer im kao ostalim penzionerima u Srbiji od 1. januara 2008. godine, penzije nisu uvećane za 11,06 odsto, najavili su da će 15. marta organizovati protest na ulicama Beograda.

Jovan Tamburić, pukovnik u penziji i predsednik Udruženja sindikata penzionisanih vojnih lica, izjavio je da neusklađivanje penzija 2008. godine nije jedini razlog nezadovoljstva vojnih penzionera.

On kaže da su vojni penzioneri, kao i ostali penzioneri, diskriminisani donošenjem Zakona o privremenom uređenju načina isplata penzija kojim su njihova primanja smanjena.

Tamburić podseća da je Ustavni sud odbio inicijativu da ocenjuje ustavnost tog zakona, jer, kako smatra, nije imao snage niti smelosti da zakon proglasi neustavnim.

"Penzije su po Ustavu imovinsko pravo, svi građani su vlasnici imovine", podseća on i dodaje da penzioneri pristaju da se odreknu dela imovine zarad napretka države, ali da taj teret jednako i ravnomerno podele sa svim ostalim građanima Srbije.

On poručuje da će vojni penzioneri insistirati da se sporni zakon kojim su penzije umanjene, poništi i da se oduzeti novac vrati građanima.

Kada je reč o vanrednom usklađivanju penzija, odnosno povećanju za 11,06 odsto, 1. januara 2008. godine, Tamburić podseća da su vojni penzioneri tada izostavljeni iz tog povećanja, zbog čega su se obraćali i Ustavnom i Upravnom sudu koji su presudili u njihovu korist. Vlada Republike Srbije je međutim vojnim penzionerima ponudila isplatu duga umanjeno za redovno uvećanje penzija od 4,21 odsto koje su vojni penzioneri imali 2007. godina kada su još bili pod Ministarstvom odbrane.

"Fond PIO je uzeo sebi za pravo da oko 6.000 presuda Upravnog suda kojima im je naloženo da usklade

vojne penzije za 11,06 oni odbijaju, tako da smo prisiljeni po tri puta da idemo u krug”, kaže on.

Vlada Srbije, kako kaže, vojnim penzionerima nije priznala sudske troškove niti zakonske zatezne kamate.

Na vansudsko poravnanje je, prema njegovim rečima, pristalo oko 28.000 vojnih penzionera, koji su se, kako kaže, odrekli povećanja od 4,21 odsto, nisu im isplaćeni sudski troškovi, a mnogi su morali čak i da plate takse za odustajenje od sudskog spora.

"Nije tačno da su dobili prosečno 305.000 dinara. U siromašnoj Srbiji govoriti kako smo dobili taj novac, kako se vojni penzioneri bahate i protestuju je spinovanje i okretanje javnosti protiv vojnih penzionera", ističe Tamburić.

Tamburić je najavio i da će vojni penzioneri protestovati ispred Vrhovnog saveta sudstva, jer Upravni sud ne čini ništa da sprovede odluke koje donosi, ali i ispred RTS-a jer na javnom servisu nema prostora za probleme penzionera i vojnih penzionera.

"Govore da su vojni penzioneri mala grupa, a kada Vulin i predsednik Vlade govore o vojnim penzionerima imaju sve termine i pristup - imamo pravo da budemo obavešteni o svemu, ali nemamo pravo da kažemo sve što mislimo i što nam smeta", kaže Tamburić.

On navodi da je država izdala vojne penzionere i da su vojna lica i njihove porodice najveće žrtve ratova u bivšoj Jugoslaviji.

"Radili smo u interesu države, nismo bili u stanju da zaštitimo prethodnu državu, ali smo se svi stavili u službu država koje su formirane i tada smo im svi bili potrebni i poželjni", podseća on.

ПОЛИТИКА

Radnici FAP-a traže direktora iz Beograda

U Ministarstvu privrede smatraju da je takav zahtev štrajkača iracionalan i neodgovoran

za „Politiku”.

Mi smo se utorak uveče dogovorili, a taj dogovor za predstavnike FAP-a važi samo dok ne izađu iz ministarstva. Kada napuste našu zgradu sve se promeni, kaže Dragan Stevanović, državni sekretar u Ministarstvu privrede povodom najave zaposlenih da će štrajkovati glađu.

Dogovorili su se u Ministarstvu privrede o socijalnom programu, povezivanju radnog staža i smenije rukovodstva fabrike.

– Rekli smo im da predlože novog direktora i istog dana će ga vlada imenovati. Međutim, oni imaju iracionalan zahtev, da mi odavde damo direktora, što je u principu neodgovorno. Zašto bi neko iz Beograda išao da bude direktor u FAP-u, kao da FAP nema kandidata za direktora. To opterećuje dogovore u ovom trenutku – objašnjava Stevanović

Što se tiče sudbine 650 radnika, Ministarstvo privrede planira da deo njih nastavi da radi za Vojsku, a deo da pređe kod novog investitora „Bekto precizu” u Goraždu, koji je ozbiljno zainteresovan za delove fabrike i planira da u FAP-ovoj fabrici proizvodi auto-komponente.

Sledeće nedelje bi trebalo da se sastanu sa predstavnicima Ministarstva odbrane i preciziraju koliko ljudi bi radilo na poslovima remonta vojnih kamiona. Stevanović očekuje da na tim poslovima bude angažovano oko 200 ljudi.

Prema njegovim rečima bosanska firma ozbiljno je zainteresovana da zaposli 200 do 400 radnika. Istina ta firma nema isti program kao FAP, ali je sličan.

– Deo ljudi bi prešao na teret lokalne samouprave. Gradska toplana radi u okviru FAP-a pa bismo je izdvojili i bila bi javno preduzeće, kaže državni sekretar i navodi da bi preostalih dvadesetak radnika nastavilo da radi u novoj industrijskoj zoni.

Za one koji nisu zainteresovani za ono što im država nudi postoji socijalni program i povezivanje radnog staža. Radnicu su tražili 300 evra po godini staža, ali Stevanović kaže da ne mogu očekivati više od 200 evra, koliko su dobili ostali radnici.

On negira mogućnost otvaranja stečaja u pribojskom gigantu i podseća da im zaštita traje do 31. maja

– Tada i da hoćemo ne možemo da ih uvedemo u stečaj – kaže Stevanović.

On kaže da razgovori sa potencijalnim kupcem finskom kompanijom „Sisu” nisu prekinuti. Oni traže da im država da subvencije od 30 do 50 miliona evra, a neće da polože nikakvu garanciju za to, što je za državu u ovom trenutku neprihvatljivo.

Fiskalni savet: veoma malo urađeno, problemi se prolongiraju

Predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović kaže da se fiskalna konsolidacija i reforme zaustavljaju a još nisu ostvareni ciljevi za ozdravljenje ekonomije.

“Učinjen je samo polovičan učinak. Jedino se značajno smanjio deficit i to je veliki uspeh vlade. Ali 3,7 odsto je još uvek veliki deficit i ne obezbeđuje ozdravljenje”, kazao je Petrović na konferenciji za novinare.

Ističe da u trogodišnjem planu vlade ne postoje kredibilne mere kojim bi se ovaj deficit smanjio kako bi se i javni dug smanjio.

- **Kada je reč od otpuštanju 75.000 ljudi za tri godine - to je nerealna mera**, što se već pokazuje po onom što je do sada urađeno, tako da ta mera neće doneti uspeh”, naveo je on.

Takođe, kako je kazao, **potrebno je da se plate i penzije drže pod kontrolom, odnosno da ostanu zamrznute kako bi se išlo ka ozdravljenju ekonomije u naredne tri godine**, jer to je sada jedina konkretna mera štednje.

Petrović navodi da tokom 2015. jedva da su počele reforme kod javnih preduzeća, jedino se nešto radilo kod Železnica. "EPS i Srbijagas i dalje su u problemu".

- Kada je reč o preduzećima u restrukturiranju, tek je rešena trećina problema, prema našoj oceni, kaže on.

Petrović je kazao da se prvo moraju rešiti problem **EPS-a i Srbijagasa**, navodeći da se moramo suočiti s tim problemima i početi da ih rešavamo.

Što se tiče privatizacije, Petrović smatra da nema razloga za odlaganje rešenja za preduzeća kao što je Železara.

- 55.000 ima zaposlenih u tim problematičnim preduzećima, odlaganje tih problema stvara deficit u nekim drugim sredstvima. Možda može da se reši sudbina 35.000 od ovih 55.000 u ovoj godini, smatra prvi čovek Fiskalnog saveta.

Petrović ne smatra da će se ove godine naći rešenje za Železaru i RTB Bor, ali navodi da u slučaju Srbijagasa čak nije urađeno ni ono što je najbezbolnije.

"Železnica je nešto svetlija tačka. Jeste veliki problem, ali je napravljen profesionalno dobar plan i kreće se u njegovu realizaciju", kaže šef Fiskalnog saveta.

Što se tiče smanjivanja subvencija, on je rekao da ta mera nije dobro pripremljena. "Kao što su subvencije za javni servis za koje se na primer ne zna da li će biti dovoljne", naveo je on.

Putarinu izbegne 10.000 vozača

Preduzeće "Putevi Srbije" godišnje trpi štetu od milion evra zbog nesavesnih korisnika naših auto-puteva. Lane je 9.258 vozila besplatno koristilo glavne saobraćajnice. Protutnje pored inkasanata

OKO 25 ljudi dnevno izbegne da plati putarinu na nekoj od 38 naplatnih rampi na srpskim saobraćajnicama.

Prema podacima "Puteva Srbije", broj odbeglih vozila se smanjio u odnosu na prethodne godine, ali je i dalje velik, jer je šteta koju trpe veća od milion evra godišnje.

Lane se 9.258 vozača besplatno vozilo auto-putem, a najveći broj njih je protutnjao pored inkasanata na rampama za vozilom koje je platilo putarinu. Najviše neplatiša koristi deonicu od Beograda do Niša.

Milenko Caković, izvršni direktor u Sektoru naplate "Puteva Srbije", kaže da

je u protekle tri godine broj odbeglih vozila smanjen za 63 odsto.

- Broj registrovanih neplatiša u 2014. godini bio je 11.464, dok je u 2015. godini iznosio 9.258, što je za 19 odsto manje - objašnjava Caković.

- Najčešći način izbegavanja plaćanja putarine je bežanje na naplatnoj stanici za vozilom koje je platilo putarinu, zatim bežanje kroz nelegalne, odnosno "divlje" izlaze sa auto-puta i, zaobilaženje naplatnih stanica. Često vozači koriste i neregularno uključenje na auto-put ili isključenje sa auto-puta. Jedan od vidova je i zamena magnetih kartica, kada vozači nekoliko puta manje plaćaju putarinu od predviđenog iznosa.

Caković kaže da Odeljenje za nadzor naplate putarine obradom podataka i pregledom video-materijala registruje slučajeve zloupotreba. Oni analiziraju izdate, a nenaplaćene kartice, i uz pomoć video-nadzora tačno otkrivaju identitet tih vozača i protiv njih se podnosi krivična prijava.

Dokazni materijal, izveštaji, fotografije i video-snimci se prosleđuju teritorijalno nadležnim policijskim upravama na dalje postupanje. Osim toga, JP "Putevi Srbije" protiv učesnika u saobraćaju koji su izbegli plaćanje predviđenog iznosa putarine, pokreće i postupak za nadoknadu pričinjene štete. To je sistem naknadne naplate putarine.

SKUPO GUBLJENJE KARTICE

UKOLIKO učesnik u saobraćaju izgubi magnetnu karticu, cena putarine se obračunava tako što se uzima najduža relacija korišćenog auto-puta plus manipulativni troškovi - objašnjava Caković. - Ako se magnetna kartica izgubi na deonici Beograd-Niš, vozač mora platiti 1.080 dinara, jer cena putarine iznosi 730, a troškovi su još 350 dinara.

BAHATI DIREKTOR EPS Obradovića smenjuju zbog „audija”!

Bahatost preko svake mere! Premijer Aleksandar Vučić najavio je smenu direktora javnog preduzeća koji je usred mera opšte štednje i štrajkova radnika kupio dva "audija".

Kako "Alo!" saznaje, radi se o Aleksandru Obradoviću, direktoru Elektroprivrede Srbije, inače poznatom po bahatom trošenju.

- Ima mnogo ljudi čijim radom nisam zadovoljan, a tu je i jedan direktor čiji radnici štrajkuju, a on kupuje dva nova "audija". Šta ima da kupuješ "audije" za sebe?! Ako si ih kupio, nađi posao na drugoj strani - rekao je premijer i dodao da svako ko je počinio neko krivično delo mora i da odgovara.

Naime, i pored izuzetno loših finansijskih rezultata, jer je EPS na kraju 2014. imao gubitak od čak 10,5 milijardi dinara, Obradović očito ne vidi ništa sporno u tome da prima platu od 167.000 dinara, ali i da se povremeno počasti

skupim kolima. S druge strane, radnici EPS-a štrajkuju svako malo, a poslednji protest radnika u nizu bio je u oktobru prošle godine, kada su zaposleni pretili generalnim štrajkom zbog najavljene reorganizacije koju je započeo upravo Obradović.

Na bezobrazluk rukovodioca EPS-a ukazao je juče i Pavle Petrović, predsednik Fiskalnog saveta, navodeći da su u tom preduzeću čak i povećali plate u 2015.

- To povećanje plata sigurno nije zarađeno u EPS-u, nego će i to na kraju da se prevale na leđa građana Srbije, a to bi se moglo dogoditi i sa otpremninama za 1.000 ljudi koji treba da odu iz te firme, a koji traže otpremnine od 900 ili 1.200 evra - napomenuo je Petrović.

Kako je dodao, EPS uz to ima oko milijardu evra duga, te ako bi i to palo na budžet države, bilo bi neodrživo.

Obradović je, inače, poznat po luksuziranju, te tako nosi satove "šopar" od oko 20.000 evra, "IWC šafhauzen" od oko 12.000 evra, te "panerai" od oko 9.000 evra, a pritom i letuje u crnogorskom hotelu "Regent Porto Montenegro", u kojem noćenje košta

oko 1.000 evra.

Imovinska karta Obradovića:

Plata 167.000

Stan 450 kvadrata

Auto škoda superb 2010. godište

Auto tojota lendkruz 2009. godište

** poslednji put prijavljeni podaci u septembru 2013.*

Obradović ćuti, EPS tvrdi da je profitabilan

Iako smo juče pokušali da ovim povodom dobijemo komentar i od Obradovića, ni on ni PR služba EPS-a nam do zaključenja ovog broja nisu odgovorili na pitanja. S druge strane, reagovali su na tvrdnje da su povećali plate u 2015, te saopštili da to nije tačno i dodali da su 2015. završili sa profitom od 2,5 milijardi dinara.